

ԱԶ ՈՒ ԶԱԽ

ԹԱՓԱՌՈՒՄՆԵՐ

ՏԵՐ ՊԱՊԻՆ ՀԱՅԸ. — ՈՐԲԵՐՈՒՆ ՀԱՅԸ. — ԿԻՑԱՅԻՆ ԲԱՅԸ. — ՄԵՐԻԿ ՀՐԵՔ «ԲՆԹԵՐՑՈՒԱԾՍ ԱՌԱԿԱԾ».

Առուս տիկին մը՝ Սիակերիոյ մէջ նոր Երկիր մը գտեր է, միջեւ ցարդ մեզի անծանօթ բնակիչներով։

Հետաքրքրութեան համար թոփչք մը կատարեցինք միջն հոն։

Եատ մը փողոցներ կային։ Ներս մտանք շէնքէ մը՝ որուն վրայ գրուած էր։

27

Եկեղեցիի մը բակն էր, և ծերունազարդ քահանայ էր, որ շատ կը նմանէր մեր Տէր Անանիային, տուզինա որ թաղակինակ ձեռքերուն մէջ, կուլար, կուլար ու կուլար + . . .

— Ի՞նչ կայ Տէր հայր, ինչու կուլար։

— Չի լամ ի՞նչ ընեմ, Օրէնած։

— Ի՞նդա՞ Տէր հայր, ինդա՞։

— Ո՞ր վիճակնուս վրայ ինդամ զաւակս, ըստ ու ինդայիք բան մնաց + . . .

— Խեր ըլլայ Տէր հայր, շելլեն Պոլշեւիքները գրաւած ըլլան ձեր նոր երկիրը + . . .

— Ես, չէփէնով, մաւզէրով, կուրծքս Փիշէնկներով լարգարուած լուսանկար մ'ունիմ, քեզի ցուցնեմ որ հասկաս թէ հովիւ քաջ զանձն իւր դնէ ի վերևս ոչխարաց։ Եթ վախկոտ մարդ չէմ, թող որ հիմա Պոլշեւիքութեան ժաման ալ անցաւ + . . .

— Ուրեմն ի՞նչ է ցաւդ, Տէր հայր, գոնէ ու ձեր նոր երկիրն մէջ երջանիկ ըլլաքը + . . .

— Վայ երջանկութիւն վայ + . . .

— Հոս ի՞նչ է Տէր հայր։

— Հոս Եկեղեցիի բակ է, ֆութպօլի հրապարակ է, ժարմանական ափօւմք է, Կիրակի առաւօտները ժամբութեան պահուն, դպրոցական աղոց զրուտեղին է, բաւանդի ժամկոչ ախրեր օրով ալ ոչխարներու եայլա էր + . . .

— Ի՞նչ ժամկոչը մեռաւ։

— Այս օրնած, մեռաւ և թաղեցինք Եկող գացող թաղականները, պաշտօնանկ ընել ուղեցին, ժամկոչ կոխսեց, չնմ հրաժարիր ըսաւ, թաղականները հահանջեցին, յետոյ ժամկոչը միռաւ և ասանկով վերջնական յաղթանակը թաղականութեան վրայ մնաց + . . .

— Ո՞վ է հիմայ ձեր ժամկոչ։

— Լուսահոդին իսկական մարդ էր, մեռնելէ առաջ կանիսամտածութիւնը ունեցաւ իր պաշտօնը օրինական միջոցներով կտակելու կնոջը + . . .

— Տէր հայր սա նիհար մարդը ո՞վ է, անս, տնդին ասդին սև վարագոյրներ կախել կուտայկոր, ինչ բանի համար է։

— Ի՞նչպէս չի լամ օրհնած, հի ո՞վ հի ո՞վ հի ո՞վ ի՞նչպէս չի լամ հի ո՞վ հի ո՞վ ի՞նչպէս մարդաջ, այս մարդուն որ թաղականութեան ատենապետն է, ըսի թէ պէտք է Եկեղեցին զարդարել վասնգի Պատկի արարողութիւն մը տեղի պիտի ունենեայ, իսկ անիկայ կ'երեկի սխալ հասկցեր է, կարծելով որ մեռն կայ սուգի վարագոյր կախել կուտայ։

— Հոգ չէ Տէր հայր, արդիւնքը միկնոյնն է + . . .

— Զէ օրհնած, այզպէս մի՞ խօսիր, մեղք է, պատճառ ան է որ թաղականութիւնը և ժողովուրդը իշարու լեզուն չեն հասկնար։ Մենք երբ զանձ ըսենք ոնոնք տանձ կը հասկնան + . . .

— Ինչու՞ չընտրեցիք թաղականութիւն մը որ ժողովուրդի մեծամասնութեան ներկայացուցիչը ըլլար և իրարու լեզուն, իրարու վարքէն ու բարքէն հասկնայիք։

— Միս զաւակս զդորն ասեմ կամ զորն խոստուանիմ..

— Գոնէ թաղականութեան մէջ մէկը չկայ որ հայերէն լեզուին տեղեակ ըլլայ և թարգմանէ անոնց Հայ ժողովուրդին բաղձանքները + . . .

— Կայ մէկը որ անդամ է և կը թարգմանէ, բայց անիկա ալ զինադադարէն յետոյ երբ Հայաստանը Եւրոպական Պետութիւններէն պաշտօնապէս ճանչցուեցաւ, իր մոռած հայերէնը վերյիշեց մտածելով որ գուցէ վարչապետ կ'ընտրուի Հայաստանի, հետեւարար Հայ լեզուի իր հմտութիւնը զեւ շատ մանուկ է, և սխալ միալ թարգմանութիւններ կ'ընէ + . . .

— Սա ձախ կողմի յարկաբաժինը ի՞նչ է տէր հայր։

— Օրինած այս չէնքը մեր ազգային բոլոր գործունեութեան խտացումն է այսինքն՝ Հայական միութեան կեղրոնատեղին, թեմականի երազատեղին, Որբախնամի օնախ, Արարատի պուճախ, Սիկուրանցոյի ճամրուն կէսը վաճառականները հոս „Մեղայ“ի կուգան, և նաւասարդցը հոս կը կերտուի, Տաճարին քրմապետը հոս կը ներշնջուի, աշակերտներուն հայրիկները և մայրիկները ուսուցիչներուն հետ գլուխ գլիտի կու զան, հոդաբարձուները վարժապետներուն ամսականները վճարելու համար հոս կը բոնուին արգանդի ցաւերէ, Բէժիի ծխախոտին մեծ մասը հոս կ'ըսուպառի Հահան կիւրենեանի բերնով, այսպէս որ Բէժին ալ գոն է Հայ ազգէն + . . . այս չէնքին չնորիիւ Քեսէլէիր, կաշիի և ամէն ախսակ և ամէն դոյն մորթերու առևտուրուները հոս կ'եփին, Հայ Կարմիր և աչմ Քինինսի պաշեաները հոս կը կապէ, լարան, խօսաբան, ընթերցարուն հոս է

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

W. W. K. U. U. N. U. Z. U. S. T. b. U. F. b. C. O. H.

«Ե՞նչ սիրուն տղայ է», պիտի ըսէին Պալսեցիք, և թէ իրենց մէջ զտնուեր ան. բայց Տէրը այնպէս տնօրիներ է որ Առումանահայուն պատկանի:

Ճամբան դաշտծ ստենը, հին ժամանակիներուն ա-
յուսնացող նոր հարսերուն նման, կամացուկ մը կ'անցնի
քովէց, իրրե թէ չուք մը եղած ըլլար :

Իր այս երկչափութիւնը, ժամանակէն տռաջ ձիւնու պաղակի հետքեր կրող փոքրիկ մօրուքին հետ, խոսոր կը համեմատի:

Կարծես գպրոցական պատահի մըն է որ նեղ փողոցի
մը մէջ, ճամբան կորսնցուցած է, և չորս կողմը նայելով
մէկը փնտռած տոեն, պատուհաններէն մինջև կէս
մէջքերնին դուրս կախուած, տուղինա մը դեռատի աղ-
ջիկներու հետաքրքիր նայուածքներուն հանդիպելով. Կոտ-
մայ, կը կարմրի, կը քրնի . . . :

Մարդիկ կան որսնց չուրջ կարծիքները կը տորբերին
մանգ սե է կ'ըսէն, ոմանգ ճերմակ, բայց մեր զրչին
տակ ինկող այսօրուան դիմքին համար, կարելի չէ՞ մէկ
նպակ անհատի մը հանդիսիլի որ իրեն համակիր չըլլայ:

Եթէ օրինաւոր ըլլար աշխարհական Առաջնորդ մ'ընտրել, ապահովաբար առանց հին կամ նոր հայերու խտրութեան, բոլորին քուէները իր վրայ պիտի կեղրոնանային, բայց ափառնոր անիմիկա կուսակրօն չկրնար օծուիլ, վասնզի այդ բանին երթէք համամիտ չպիտի գտնուի մեր գեղցիկ սենք, գոնէ ազգային սերունդի ազնուացման տեսակինով։ Եւ որովհետեւ հոն՝ ուր կնոջ կամ քը չը տիրապեսեր և ոչ մէկ բան կը քաէ, հետեաբար մ'եր բարեկամը չնաք կրնար Պալագեան Սպիտակոսին քանտիտա ներկայացնել։

ինքը առևտորեկան մարդ է, և այդ ասալարեզին մէջ նպղուագիւտ դէմք մըն է իրրեւ մէկը՝ որ կը սիրէ դիրքն ու գրականութիւնը, կը սիրէ գրչի մարդիկը, կը սիրէ դպրոցն ու դպրոցականները։ Ահա թէ ինչո՞ւ մուշտնաւայութեան մէջ չի պատահիր ազգ։ շարժում մը որուն մէջ առաւելի կամ նուազ չափով իր մատնակցութիւնը չի խնառակա.

Վերջապէս կրթական մշակի մը յորելեանին առթիւ
իր փոստայի տուփն անգամ թրանզիթի միջոց մը եղաւ,
արտառահմանի և Ռումանիայու հայութեան միջև։

Պոլիս հանգուցեալ Շամտաննեան խան մը, Եղիպտոս
Փարիզ Կամոռարական մը և Ռումանիայուն մէջ մեր այս
դէմքը օրինատիներ են, որոնցմէ մալթելի է որ ունենափք
մեր առևտութեան դասակարգին մէջ շատ մը ուրիշներ ալ,
որոնք սիրեն երթենն չփոթել կերպասի, մանիֆաքտուրայի
կերծանի հակերը, թուղթի գրքի ծրաբներու հետ և զրամ
վճարող յաճախորդները, զրամի պէտք ունեցող, տիպ ու
տառի մարոսո հետ :

Մեր աղջ. շրջանակներու Ենֆան գատէ նէ ան, և
աշքերուն առջեի զոյք մը ապակիներն ու մականունին
առջեի Համձիս մակղիբը մէանալով՝ մօրուքին՝ պատկա-
ռազդու կերպարանք մը կուտանիր երիտասարդ՝ տարիքին:

Սրբութիւն շատ յախռուռն է անիկայ և պարտոյախռուր զայրութով, բայց իր ակնոցին նետւէն շնչտով հասնող անմեղ տղու նայուածքները, անմիջապէս կը մատնեն, անոր հօգիին բովանդակ անկեղծութիւնը:

Մինչև եղունքներուն ծայրը քորէքթ մարդ է և համոզուած ազգասէր մը, ահա թէ ինչու երբեմն կը ներռուին իր զայրուբթն ու բորբոքումը:

ԱՅս կը բողոքէ ամէն ատեն բանիւ և զործով, ամէն
բանի դէմ որ անուղիղ է, ապօրինի է, այնպէս որ
չենք գիտեր թէ Սուրբ Գէորգի վախճանը ի՞նչ եղաւ, բայց
ամէն պարագայի մէջ, եթէ երբէք իր անուանսկիցը օր
մը կախազան բարձրանայ, գիտցէք որ պատճառը ուրիշ
բան չէ՝ ուլլ ճշմարտութիւնը խօսիլը . . . :

Եւ եթէ պատահի որ կախուի, կրնայ միշտ ՝Հաճի՛
մնալ, բայց երբէք «Յարութիւն» ևստ + + + :

U U P T Q U S . . .

բութեան և վճարումի համար:
Զերսանութիւնի մեր պատուա-

կող ներկայուցոցին է Պ. Ստեփան Շահնազար Wag-

gasse 8 որուն կարելի է գիշել «Մեղու»ի բաժանորդակազմութեան և գնարումի համար:

Ե՞նդ + դատախաղեն է Սիւրբ
Տեսեան՝ ոռո անձամբ ճանչ

Մեծ պատրաստութիւններ
կը տեսնուին ներկայացնելու
համար Անուշ ՀՅՈՒ:

«Բրակաչի տրամադիքիք
խումբը Հեղեղոյ գնաց Պուր-

«Մարդ չկայ» եղբայր մարտ
իաւ ոռեր էր ան, և մենք

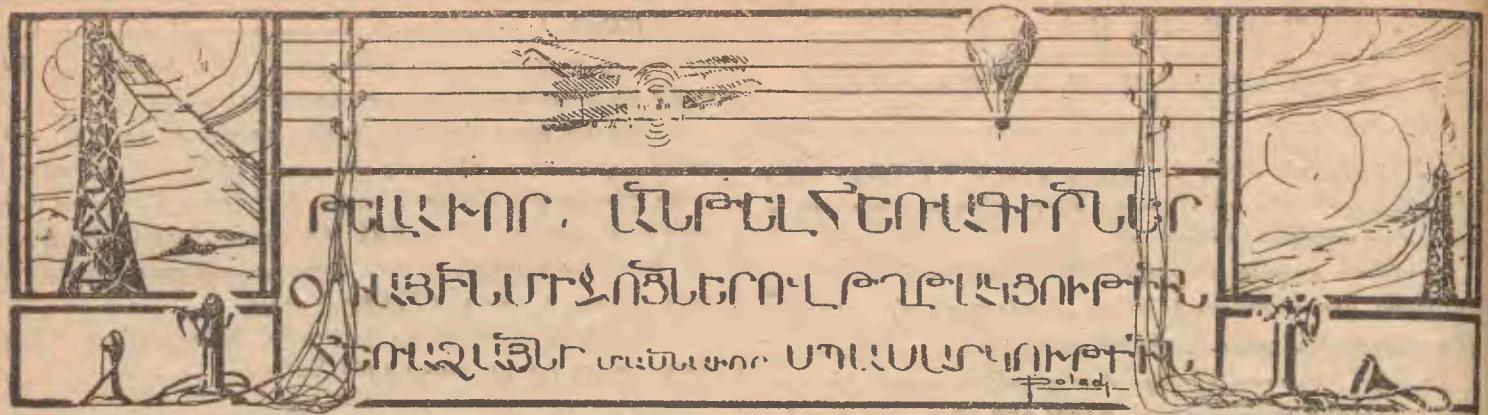
Մէկ բառով չեր ուզեր տեսա-
նել վարի թաղերը լցնու-
թառեաւ խմանիր :

Սա սրբիկ ի գիւտէն առաջ,
ծխախոտը անձանօթ էր հին
աշխարհի : Առաջին անգամ,
Ապանիացիք Անդիկեան կրզ-
իւն էր առաջ առաջ առաջ :

Գուցէ մարդը ընդհ. տես
ակէտովի իբաւունք՝ ունեցաւ
լլայ:

ԱՐԵՎՈՒԹՅՈՒՆԻՒԹԵՐԸ

Սիլիստրէի մեր նորկայա-
լինծի աղ կէս տարուան ՇՄ-
զու» նուիրէք:

ՊՈԽՎԱՐԾ ՔԱՅՈՒ 27. — Հայ քահանաները, ցուր-
տին ձմբան Եկեղեցւոյ բակը թիրիլ թիրիլ կը դողան կը
գողդզան կոր մեռելի յը կամ կնունքի մը տիրոջ ժամա-
պութիւննին յարգելու համար։ Աշխարհի ո՞ր կողմը
տեսնուած բան է որ քահանաները եկեղեցին մէջ զէթ
ոպասման սենեակ մը չ'ունենան։ . . . :

Ծ. Խ. —Պատիւ մեր թաղականներուն . . . : Այս հեռագիրը կը յանձնարարենք համբաւաւոր զկայնողախն ուրուն պօյը միայն կարող է հասնի մինչև „Արարատ“ի բարձունքը, այն կայնողական բարձունքը՝ ուրիշ օդ կը չնջեն մեր թաղականները։ Մեղու՞ն դժբաղդարար այդ յատկութիւններով օժտուած է . . . :

ԱՂՔԱՍԱԽՆԱՄԻ ԿԵԴՐՈՆ.— Մեր հրաւէրներուն և
ոչ մէկ խմբագիր ներկայացաւ : Մեր ընտրութիւններուն
և ոչ մէկ աղջային բարեհաճեցաւ գալ, բացի անոնցմէ
որոնք արդէն, այդ մարմինը կը կազմեն :

Արդ ինչո՞ւ մեր կազմով, մեր ընտրութիւնով չի հետաքրքրող մարդիկ, մեր գործունէութիւնով կը հետաքրքրուին.

ԿՈՒՎԱՑԱ. — Մեծ հրդեհ մը պատահեցաւ, ջրկիր
գունդեր շուտով հասան ու կրակը մարեցին, բայց մէկ
երիու սիրտեր զոհ գացին:

ՊՈՒԼՎ. ՔԱՐՈՂ. — Միութեան կեղրոնատեղին անգործութիւն կը տիրէ ըստզներուն փառաւոր դաս մը տուինք այսօր, մէկ ժամուան մէջ երկու անռամք մեր ոտու-

Միջնական Տեսչություն Անհեղություն

Ubuntu Ubuntu

Զեր թիւ երկրորդ „Մեղու“ին
Ֆէջ „որու կողմէ ներմուծուեցաւ
սիկառ ժիւելու սովորութիւնը“ վերջա
ռորութիւնով հարց մը դրած էիք:
Եթէ ոչ իրականութիւն՝ եթէ ոչ փաս-
տօրքն հաստատուած՝ դոնէ իրրև ան-
էքնու, բայն մը պատմեմ այդ մա-
սին:

Ասկէ 1892 տարի առաջ, երբ
Քրիստոն Վերջին անգամ Երուսաղեմ
կը մտնէ, ինչպէս ժողովուրդը՝ նոյն-
պէս ըսլոր ծառերն ու բայսերը կըս-
կան երկրպագել. միայն ծխախոտը
խրոխսորէն գլուխը ցցած՝ կը կենայ,

տաւան խոտը": Քրիստոնեաները որպէսզի ամէն տատեն և ամէն տեղ զայն այրելու հաճոյքն ունենան՝ կըս-կսին իրենց մօտ պատցնել, և քանի մը հատը իրարու փաթթելով՝ այրել, և որպէսզի չը մարի՞ ծուխը ներս քա-չել: Վերջը ոսվորութիւն գտոնալով կը տարածուի Մովսէսականներու: Պուտուայականներու, Կռապաշտներու և Մահմէտականներու մէջ պէլ:

Սիլիստրէ Մ + ՏէՐՏէԾԵՐԱՆԱ
Մ. Խ. — Խա հաշով բոյսերն
ալ կրօնք ունին, և մեր Շահան
Կիւրծեանց իրը Որրախնամի քարտու-
զար ամէնաջերմեռանդ Քրիստոնեան
է մեր մէջ, քանի որ ծխախոտի համ-
րաւաւոր սպառողէ ոչ միայն իր մէջ
քաշելով, Աստուածորդւոյն գէմ ան-
քարտաւան գտնուող ծխախոտին
ժուեր, առ անհետա ուշ թուելու

սատօքէն կը փչէ աջու ձախ, իր մօտիկը նստողներու քթին ու բերնին ըլլան անոնք նախագահ, նախադառնին և ասն և ասն:

Արդ՝ թողով որ Տէրն մեր ՅիսուսՔրիստոս վարձատրէ զինքը, մենք մեր խօստման համեմատ "Մեղոն" ցկեանս կը նուիրենք մեր պատուական Ա. Տէրտէրիանին իր ախտգիւռ անէքուսին համար:

ՓՈԽԱՆ. ԸՆԿԱՂԱԳՐԻ
Ենորհակալութեամբ ստացանք և
տեղակալ բաժանորդագրութիւնները,
ՊՈԽԲՄԻԵՆ. — Արժ. Տ. Ներօ
քհնյ. Քերովբեան և Տ. Անանիա քհնյ.
Տիգանեանէ, տիկ. Ա. Դուրիեան, Գ.
Ալյանեան, Ս. Ա., Ս. Մատենեան
100 պետք. Ժ.

Girant responsabil „M E G H O U”
Tipografia „CARTEA ROMÂNEASĂ”